

โครงร่างผลงาน
เรื่อง การดำเนินการพิธีทอดกฐินสามัคคีประจำปี 2551
ของ นางกชพร ไกยสุทธิ

*****

1. **ชื่อผลงาน** การดำเนินการพิธีทอดกฐินสามัคคีประจำปี 2551

2. **ความเป็นมา**

การทอดกฐินหรือการถวายผ้าพระกฐินเป็นกาลทาน เป็นการถวายทานที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ในคัมภีร์พระวินัยปิฎก เรื่อง กฐินชั้นธกะ (หมวดว่าด้วยกฐิน) การทอดกฐินในปัจจุบันมี 3 ประเภท คือ

1. พระกฐินหลวง เป็นพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นเสด็จพระราชดำเนินถวายผ้าพระกฐินด้วยพระองค์เอง หรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระราชินี พระราชโอรส พระราชธิดา เสด็จพระราชดำเนินทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ นำไปถวายยังพระอารามหลวงสำคัญ ๑๖ พระอาราม ที่สงวนไว้ไม่ให้มีการขอพระราชทาน

2. พระกฐินพระราชทาน คือ พระกฐินที่ถือว่า ผ้าพระกฐิน บริหาร และบริวารกฐิน เป็นของหลวง แต่ให้ส่วนราชการ องค์กร หรือบุคคลที่สมควร ขอรับพระราชทานอัญเชิญไปถวายยังพระอารามหลวงต่างๆ นอกจากพระอารามหลวงสำคัญ ๑๖ พระอารามดังกล่าว (ปัจจุบันมีจำนวน ๒๖๕ พระอาราม) เพื่อนำไปทอด ณ พระอารามที่ขอรับพระราชทาน

3. กฐินทั่วไป หรือที่เรียกว่า “กฐินราษฎร์” เป็นการถวายผ้ากฐินที่พุทธศาสนิกชนทั่วไป มีความประสงค์จะนำไปถวายแด่พระสงฆ์ที่จำพรรษาถ้วนไตรมาส ณ วัดใดวัดหนึ่งที่เป็นวัดราษฎร์ (ไม่ใช่พระอารามหลวง) ซึ่งผู้ที่มีความประสงค์จะทำบุญทอดกฐิน ณ วัดใดวัดหนึ่ง (ถ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ถวายผ้าพระกฐิน แด่พระสงฆ์ ที่จำพรรษาถ้วนไตรมาส ในวัดราษฎร์ เรียกว่า “พระกฐินต้น”)

ในปี 2551 อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีดำริว่าพระกฐินพระราชทาน เป็นกฐินที่มีหน่วยงานต่าง ๆ ขอรับพระราชทานนำไปทอดกฐินเป็นจำนวนมาก และมีการทอดเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว แต่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อย หน่วยงานต่าง ๆ นำกฐินไปถวายเป็นจำนวนน้อย ประกอบกับต้องการให้เป็นขวัญ กำลังใจให้แก่พี่น้องในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงกำหนดให้มีพิธีทอดกฐินสามัคคี ประจำปี 2551 ณ วัดหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ซึ่งในการจัดพิธีทอดกฐินสามัคคีของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะบรรลุผลสำเร็จได้ จะต้องประกอบด้วย 2 ส่วน คือ (1) การดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักที่บัญญัติไว้ในพระวินัยปิฎก และ (2) การอำนวยความสะดวกและประสานงานกับส่วนราชการในสังกัด ประชาชนในพื้นที่ในการจัดงาน และเข้าร่วมพิธีทอดกฐินสามัคคี

3. แนวคิด

1. ตามบทบัญญัติพระวินัยปิฎก กำหนดระยะเวลาการทอดกฐินไว้ คือ ภายหลังจากวันออกพรรษาแล้วหนึ่งเดือน (ตั้งแต่วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงกำหนดให้มีพิธีทอดกฐินสามัคคีในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2551

2. ใช้แนวทางในการบริหารจัดการ โดยกำหนดให้มีการวางแผน และการประสานงานตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการวางแผน

1. จัดเตรียมข้อมูลของวัดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นำเสนออธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อกำหนดให้มีพิธีทอดกฐินสามัคคี ประจำปี 2551

2. หลังจากท้ออธิบดีฯ ได้กำหนดให้มีพิธีทอดกฐินสามัคคี ณ วัดหลักเมือง อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานีแล้ว มีการประสานไปยังท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี และวัดหลักเมือง เพื่อกำหนดวัน เวลา และรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับพิธีทอดกฐินสามัคคี

3. มีการประชุมเตรียมการจัดงาน การลงพื้นที่เพื่อกำหนดภารกิจ และการมอบหมายภารกิจต่าง ๆ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. จัดพิมพ์ใบฎีกากฐินสามัคคี และจัดส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

2. เรียนเชิญผู้บริหารทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมพิธีทอดกฐินสามัคคีประจำปี

3. จัดเตรียมผ้าไตร และเครื่องบริวารกฐินต่าง ๆ ที่จะใช้ในพิธีทอดกฐินสามัคคี เช่น ตาลปัตร ย่าม บาตร และเครื่องบริวารกฐินต่าง ๆ ฯลฯ

4. ก่อนวันทอดกฐินหนึ่งวัน ในช่วงค่ำจะมีการทำพิธีสมโภชของค์กฐินตามประเพณีของท้องถิ่น

5. ในวันทอดกฐินสามัคคีจะมีการดำเนินการตามพิธีสงฆ์ โดยมีการปรับพิธีการให้ เป็นไปตามประเพณีของท้องถิ่นนั้น ๆ

6. หลังจากเสร็จพิธีทอดกฐินสามัคคีแล้ว มีการจัดส่งใบอนุโมทนาบัตรให้แก่ผู้มีจิตศรัทธาในการทอดกฐิน

7. รายงานผลการดำเนินงานให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบเป็นระยะ ๆ

ข้าพเจ้ามีส่วนในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเสนอขอให้มีพิธีทอดกฐินสามัคคี การประสานงานในเบื้องต้น การลงพื้นที่ การจัดประชุมเตรียมการ การแจ้งให้จังหวัดและหน่วยงานต่าง ๆ ทราบ การจัดเตรียมเครื่องบริวารกฐินต่าง ๆ การดำเนินการตามภารกิจที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมาย และสรุปผลการดำเนินงานให้ผู้บังคับบัญชาระดับสูงทราบเป็นระยะ ๆ

4. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ผลจากการจัดพิธีทอดกฐินสามัคคี ประจำปี 2551 ณ วัดหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ เกิดการประสานงานที่ดีระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานในอนาคตต่อไป

5. การนำไปใช้ประโยชน์

การจัดพิธีทอดกฐินสามัคคี ประจำปี 2551 ณ วัดหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอน ประเพณี ธรรมเนียมการปฏิบัติ ซึ่งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ สามารถนำไปแก้ไขปรับปรุงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป

6. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

1. การทอดกฐินสามัคคี ประจำปี 2551 ณ วัดหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีเหตุการณ์ความไม่สงบอยู่เป็นประจำ จึงต้องจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เป็นอย่างสูง

2. ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่มีประชาชนนับถือศาสนาอิสลามอยู่เป็นจำนวนมาก จึงต้องมีการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยได้มีการมอบเงินให้แก่อิหม่ามประจำมัสยิดทุกตำบลในเขตอำเภอเมืองปัตตานี เพื่อนำไปพัฒนาในพื้นที่ของตน

3. การเดินทางของคณะผู้บริหาร มีการเปลี่ยนแปลงกำหนดการเดินทางเสมอ ๆ ทำให้จังหวัดที่ให้การต้อนรับมีการปรับเปลี่ยนกำหนดการตลอดเวลา

7. ข้อเสนอแนะ

พิธีการทอดกฐิน ทั้งพระกฐินพระราชทาน และกฐินทั่วไป (กฐินสามัคคี)จะมีขั้นตอนการปฏิบัติที่แตกต่างกัน การจัดพิธีพระกฐินพระราชทานจะมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามพิธีการที่กรมการศาสนาได้กำหนดไว้ ส่วนการจัดพิธีทอดกฐินสามัคคี ขั้นตอนและพิธีการต่าง ๆ จะเป็นไปตามประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ ให้มีความสำคัญ ในพิธีการจัดเตรียมงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้องและบรรลุผลสำเร็จ

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นางกชพร ไกยสุทธิ)

ผู้เสนอผลงาน

15 กรกฎาคม 2552

